

DARBU ORGANIZĒŠANS PROJEKTS – SKAIDROJOŠS APRAKSTS

Nosaukums: **“Apliecinājuma kartes izstrāde Vērmanes dārza strūklakas “Gadalaiki” atjaunošanai”**

Adrese: **Vērmanes dārzs, Tērbatas iela 2D, Rīga, LV-1050**

Skaidrojošā apraksta saturs:

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA
2. BŪVLAUKUMA UN BŪVDARBU ORGANIZĀCIJA
3. SADARBĪBA STARP BŪVUZŅĒMĒJU UN TERITORIJAS APSAIMNIEKOTĀJU
4. BŪVDARBU VEIKŠANAS DOKUMENTĀCIJA
5. BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE
6. VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS
7. UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMU REKOMENDĀCIJAS
8. DARBA AIZSARDZĪBAS PLĀNS

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Darbu organizēšanas projekts projektam "Apliecinājuma kartes izstrāde Vērmānes dārza strūklakas "Gadalaiki" atjaunošanai" izstrādāts pamatojoties uz 2021. gadā noslēgto līgumu ar Pasūtītāju – "Rīgas domes mājokļu un vides departaments" (reģ. Nr. 90011524360), pasūtītāja izsniegto projektēšanas uzdevumu, SIA "ARHITEH" 2020. gadā izstrādāto arhitektoniski māksliniecisko izpēti, noteikumiem Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi", Nr. 529 "Ēku būvnoteikumi", Nr. 545 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana", Nr. 333 "Būvju ugunsdrošība", kā arī ar citiem saistošiem Latvijas Republikas būvnormatīviem un normatīvo aktu, kā arī tehnisko vai īpašo noteikumu prasībām.

DOP sastādīšanas mērķis:

1. Būvniecības laikā nodrošināt būves un tās daļu kvalitatīvu un racionālu izbūvi;
2. Pēc iespējas samazināt satiksmes traucējumus un glābšanas tehnikas dienestu piekļuves ierobežojumus būvdarbu izpildes laikā;
3. Ugunsdrošības pasākumu nodrošinājums būves celtniecības darbu veikšanas laikā;
4. Pamats darbu veikšanas projekta (turpmāk tekstā DVP) izstrādei.

Projekta ietvaros atjaunojamā strūklaka "Gadalaiki" Vērmānes dārzā, atrodas uz zemesgabala ar kadastra Nr. 010000505, Rīgas centra teritorijā. Strūklaka izvietota dārza centrālajā daļā, nedaudz novirzīta uz austrumiem. Teritorijā esošais reljefs – līdzens.

Strūklaka ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis – strūklaka "Skulpturāla grupa", valsts aizsardz. Nr.7415 – tā atrodas valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļa "Rīgas pilsētas vēsturiskais centrs" (valsts aizsardzības Nr. 7442) teritorijā.

2. BŪVLAUKUMA UN BŪVDARBU ORGANIZĀCIJA

Projekta ietvaros, paredzēto darbu veikšanai, būvlaukums organizējams Vērmānes dārza teritorijā, ap atjaunojamo strūklaku uz zemes gabala ar kadastra Nr. 0100005005. Materiālu piegāde organizējama no Elizabetes un Krišjāņa Barona ielas krustojuma, izmantojot esošu iebrauktuvi (skatīt DOP grafisko daļu). Virs iebrauktuves ir esošs elektrības vads. Iebraucot to nedrīkst sabojāt. Nepieciešamības gadījumā būvdarbu veicējam jānorīko atbildīgais, kurš vadu paceļ uz augšu kamēr

notiek transporta kustība. Kaimiņos esošos zemes gabalus, būvdarbu veikšanas laikā, nav paredzēts izmantot.

Veicot būvdarbus jāņem vērā Aizsargjoslu likuma III nodaļā iekļautā informācija. Veicot būvdarbus nedrīkst sabojāt teritorijā esošās inženierkomunikācijas, to elementus. Būvdarbi jāveic ievērojot likumā noteiktās aizsargjoslas. Uz esošajām inženierkomunikāciju trasēm nedrīkst izvietot grūti pārvietojamus būvdarbu veikšanai nepieciešamos elementus – instrumentus, materiālus, palīgtelpas u.c.

Projekta ietvaros paredzēts veikt sekojošus būvdarbus:

- būvlaukuma sagatavošana, tai skaitā koka aizsardzības vairoga montāža;
- esošās strūklakas baseina, podesta un atbalsta sienas apdares demontāža (t.sk. nosedzošās granīta plāksnes virs atbalsta sienas);
- esošās betona apmales demontāža ap atbalsta sienas ārējo perimetru;
- atbalsta sienas hidroizolācijas ierīkošana, veicot rakšanas (zemes) darbus ap atbalsta sienas ārējo perimetru;
- jauna bruģa ierīkošana, esošā bruģa atkārtota ieklāšana ap atbalsta sienas ārējo perimetru, veidojot slīpumu;
- atbalsta sienas apdares atjaunošana, baseina grīdas apdares atjaunošana, strūklakas statujas atjaunošana;
- teritorijas sakopšana un bojāto elementu atjaunošana (pēc nepieciešamības) pēc būvdarbu pabeigšanas.

**Augstākminētie darbi nav atspoguļoti hronoloģiskā secībā*

Projekta ietvaros darbus paredzēts veikt 3 (trijos) būvniecības etapos:

1. darbu etaps – demontāžas darbi. Sevī ietver strūklakas baseina, podesta, atbalsta sienas apdares demontāžu;
2. darbu etaps – zemes darbi. Sevī ietver rakšanas darbus baseina atbalsta sienas hidroizolācijas ierīkošanai;

3. darbu etaps – virszemes montāžas darbi. Sevī ietver strūklakas elementu (podests, baseins, atbalsta siena, statuļa) apdares atjaunošanu, bruģētās joslas atjaunošanu ap strūklakas atbalsta sienas ārējo perimetru.

Provizorisks būvdarbu veikšanas ilgums ~ 3 mēneši. Būvdarbu kopējais ilgums precizējams pie līguma slēgšanas ar būvuzņēmēju.

Pirms darbu uzsākšanas celtniecības darbu uzņēmējs izstrādā "Darbu veikšanas projektu" (DVP) saskaņā ar LBN 310-14 "Darbu veikšanas projekts", kā arī ar MK noteikumu Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" 117. punktu. Nav pieļaujama darbu uzsākšana pirms DVP izstrādes un tā saskaņošanas ar likumā noteiktajām personām. Visas atkāpes no darbu veikšanas projekta, kas radušās būvdarbu veikšanas laikā, jāaskaņo ar Pasūtītāju.

Pirms darbu uzsākšanas būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, kuras apzīmē ar drošības zīmēm un uzrakstiem saskaņā ar Darba aizsardzības likuma 25.panta 7.punktu, Ministra kabineta noteikumiem Nr.400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”. Lai nodrošinātos pret nepiederošu personu iekļūšanu bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar aizsargnožogojumiem atbilstoši Darba aizsardzības likumam. Būvniecības procesā iesaistītie būvstrādnieki, darbu vadītāji, kā arī jebkurš būvobjekta apmeklētājs, pārbaudītājs drīkst atrasties būvlaukumā tikai lietojot aizsargķiveri. Atbildīgais – būvobjekta tiešais vadītājs. Apmeklētāji, kontrolētāji u.c. būvobjektu drīkst apmeklēt tikai vadītāja pavadībā. Nepiederošām personām būvlaukumā atrasties stingri aizliegts.

Pirms būvdarbu uzsākšanas jāveic sagatavošanās darbi – būvlaukumā (precīzu izvietojumu skatīt DOP grafiskajā daļā) izvieto:

- vietu materiālu novietnei;
- atbērtnes vietu;
- būvgružu konteineru;
- biotualeti;
- ofisa konteineru;
- materiālu noliktavu;
- ugunsdzēsības inventāru

Teritorijā izvieto pagaidu nožogojumu, vismaz 2 m augstumā, aprīko to ar aizsardzības sietu, kas novērš būvmateriālu un citu iespējamo elementu krišanu, apdraudot būvdarbu veicēju un apmeklētāju drošību. Uz žoga montē nepieciešamās brīdinājuma zīmes un uzrakstus labi redzamās vietās. Nožogotajai teritorijai diennakts tumšajā laikā jābūt apgaismotai. Lai nodrošinātu drošu būvniecības procesa norisi un nepieļautu nepiederošu personu atrašanos būvlaukuma teritorijā, metāla žogā jāierīko slēdzamus vārtus caur kuriem paredzēts organizēt būvniecības personāla kustību objektā. No vārtiem pa kreisi, uz žoga, paredzēts uzstādīt informatīvu būvtāfeli. Uz būvtāfeles jābūt norādītai būvfirmas simbolikai, atbildīgajām amatpersonām, kontakttālrunu numuriem. Ap nožogoto teritoriju jāierīko apgaismes prožektoru. Izveido dubultizolācijas kabeļu instalāciju ar zemējumu. Nepieciešamo pagaidu elektroapgādi iežogotajā teritorijā tehnoloģiskām vajadzībām un apgaismošanai uz būvniecības laiku iekārto galvenais būvuzņēmējs. Būvuzņēmējs pagaidu elektrības un ūdens pieslēguma vietu saskaņo ar pasūtītāju, uzliek elektrības/ūdens skaitītāju un, pēc būvdarbu pabeigšanas norēķinās ar pasūtītāju par iztērēto elektroenerģiju/ūdeni. Nepieciešamo jaudu elektroinstrumentiem un apgaismojumam precizēt DVP. Būvdarbu veikšanas laikā izmanto individuālo dzeramā ūdens piegādi (maināmi ūdens trauki, kurus uzstāda būvobjektā), piegādā pēc nepieciešamības.

Būvmateriālu piegādi līdz būvlaukumam, kas atrodas Vērmānes dārza centrālajā daļā, paredzēts nodrošināt iebraucot dārzā ar būvmateriālu piegādes tehniku. Iebraukšana – caur teritorijas vārtiem Elizabetes un Kr. Barona ielu krustojumā, transporta trajektorija attaisnota DOP grafiskajā daļā. Piegādes transporta trajektoriju paredzēts organizēt pa dārzā esošajiem cietajiem segumiem, kas ir piemēroti, lai pa tiem pārvietotos ar tehniku, tādēļ pagaidu ceļi netiek veidoti. Iekārtas, kuras paredzētas būvmateriālu pārvietošanai būvlaukuma robežās precizēt DVP. Veicot materiālu piegādi nedrīkst tikt traucēta gājēju kustības dārza teritorijā. Autotransporta kustības laikā būvdarbu vadītājam jānorīko atbildīgā persona, kura informē gājējus par notiekošajiem procesiem un, pēc nepieciešamības, regulē transporta un gājēju kustības plūsmas un to drošu norisi. Esošo teritorijas cieto segumu, paredzēts izmantot žoga, tualetes, ofisa konteineru, būvgužu konteineru u.c. elementu izvietošanai, kā arī materiālu un atbērtnes novietnes vietas ierīkošanai. Lai netiktu bojāts esošais teritorijas segums, materiālu nokraušanai iespējams izmantot koka paletes.

Uz būvobjektu nogādā nepieciešamo materiālu apjomu pēc DVP izstrādāta grafika. Pieņemot materiālus objektā, jāveic stingra piegādāto materiālu kontrole, nederīgie un bojātie materiāli uzreiz nosūtāmi atpakaļ materiālu piegādātājiem. Pēc piegādes, materiālus paredzēts uzglabāt materiālu noliktavā, būvlaukumā. Piegādāto materiālu glabāšana notiek saskaņā ar materiālu uzglabāšanas

noteikumiem. Būvdarbu veikšanas laikā nav pieļaujama evakuācijas izejas no būvlaukuma (vārti) slēgšana vai nosegšana ar būvmateriāliem. Evakuācijas ceļiem un izejai jābūt brīvi pieejamai un atvērtai nepieciešamības gadījumā.

Visos būvniecības posmos būvlaukumā paredzēts nodrošināt vietu, kur novietot būvgružu konteineru. Nav pieļaujama radušos būvgružu uzglabāšana ārpus būvgružu konteinerā. Būvdarbu veicējs nodrošina būvgružu regulāru izvešanu no būvlaukuma. Būvgružu detalizētu savākšanas grafiku risināt DVP.

Sadzīves telpa tiks organizēta ofisa konteinerā, kurš, atbilstoši pastāvošām normām un noteikumiem, jānodrošina ar nepieciešamajām komunikācijām un aprīkojumu. Sadzīves telpa jānodrošina ar medikamentiem un neatliekamās medicīniskās palīdzības līdzekļiem, kā arī jāparedz nodrošinājums ar ugunsdzēsības iekārtām.

Būvdarbu veikšanas laikā strūklaku nav paredzēts ekspluatēt. Vērmānes dārza un/vai citu blakus esošo objektu funkcija būvdarbu veikšanas laikā netiek pārtraukta. Montējot pagaidu žogu jānodrošina vismaz 2 metru plata brīvkustības josla gājējiem (gar būvlaukuma dienvidaustrumu pusi) uz cietā seguma, mērot no žoga ārējās plaknes līdz zālienam. Nav pieļaujama gājēju kustības trajektorijas novirzīšana caur parkā esošo zālienu. Visi darbi veicami būvdarbu zonā, nav pieļaujama darbu veikšana vai materiālu, instrumentu, būvgružu novietošana uz ietves gājēju kustības zonā.

Pēc būvdarbu pabeigšanas jāveic teritorijas sakārtošanas/atjaunošanas darbi.

Piezīmes:

- 1. Pielietojamās tehnoloģijas būvmateriālu transportēšanai būvlaukuma teritorijā precizēt DVP;*
- 2. Norādītajiem būvlaukuma elementiem ir rekomendējošs raksturs. Pirms darbu uzsākšanas būvuzņēmējs izstrādājot DVP veic precīzus aprēķinus nepieciešamajam ēku un būvju daudzumam;*
- 3. Projekta ietvaros paredzētie darbi neietekmē būves konstruktīvo noturību. Būvdarbu ietvaros veicamie darbi neietekmē blakus esošo objektu konstruktīvo noturību.*

3. SADARBĪBA STARP BŪVUZŅĒMĒJU UN APSAIMNIEKOTĀJU

Būvuzņēmējs nodrošina drošības pasākumus – darbavietu un bīstamo zonu norobežošanu ar brīdinājuma lentām un nožogojumu, brīdinājuma zīmju un uzrakstu izvietošanu. Lietotāja pārstāvis piedalās būvsapulcēs. Lietotāja pārstāvis saskaņo būvdarbu grafikus, un specifisku pasākumu norisi,

piemēram, īslaicīgu ūdens atslēgumu. Darbi ar paaugstinātu troksni un vibrāciju saskaņojami ar Lietotāja pārstāvi. Teritorijas apsaimniekotājs nodrošina apmeklētāju un darbinieku informēšanu par būvdarbu laikā notiekošajiem procesiem, kā arī drošības pasākumu ievērošanu no darbinieku un apmeklētāju puses.

4. BŪVDARBU VEIKŠANAS DOKUMENTĀCIJA

Būvdarbu veikšanas laikā būvobjektā pastāvīgi jāatrodas sekojošai dokumentācijai:

- DVP (darbu veikšanas projektam);
- autoruzraudzības žurnālam;
- būvdarbu žurnālam;
- uzņēmēja līguma kopijai;
- strādājošo sarakstam ar noslēgto darba līguma kopijām;
- darba drošības instruktāžas žurnālam;
- strādājošo darba laika uzskaites tabulai;
- strādājošo identifikācijas kartēm ar fotogrāfijām;
- darba vadītāja dalītā uzskaites lapa ar atrašanās grafiku objektā;
- būvuzrauga darba laika uzskaites lapa ar atrašanās grafiku objektā;
- būvspeciālistu apdrošināšanas kopijām;
- būvuzraudzības plānu;
- rīkojumam par darba drošības atbildīgo;
- paziņojums VDI (Valsts darba inspekcijai) par plānoto objekta būvniecību (kopija);
- darba aizsardzības plānam.

5. BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 529 "Ēku būvnoteikumi" 7.4. nodaļas 124 punktu, par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvdarbu veicējs. Būvdarbu kvalitātes kontrole sevī ietver (MK Nr.529 125. punkts):

- būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto būvizstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli;

- atsevišķu darba operāciju vai darba procesu tehnoloģisko kontroli (ieskaitot kontroli ēkas nesošajām konstrukcijām);
- pabeigtā (nododamā) darba veida vai būvdarbu cikla noslēguma kontroli.

Pabeigtos nozīmīgo konstrukciju elementus un segtos darbus, pieņem ekspluatācijā, sastādot pieņemšanas aktu (skat. MK Nr.529 11., 12. un 13. pielikumu). Nav pieļaujama sekojošo veicamo darbu uzsākšana, ja pasūtītāja un būvuzņēmēja pārstāvji nav sastādījuši un darbu veikšanas vietā parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu.

Ja būvdarbu veikšanas laikā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar aktu pieņemto segto aktu bojājumi, pirms darbu atsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādāms attiecīgs akts.

Pasūtītājs, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 120. punktu, būvdarbu kvalitātes kontrolei pieaicina būvuzraugu un iesniedz būvvaldē būvuzrauga saistību rakstu. Būvuzraugs nodrošina Pasūtītāja tiesības un intereses būvdarbu veikšanas procesā, kā arī uzrauga, lai netiktu veiktas patvaļīgas atkāpes no akceptētā projekta. Būvuzrauga pienākums ir pārbaudīt izmantojamo būvizstrādājumu atbilstības deklarācijas un tehniskās pasēs, kā arī būvizstrādājumu atbilstību būvprojektam.

MK noteikumu Nr.500 X. nodaļa "Autoruzraudzība" nosaka būvdarbu autoruzraudzības kārtību. Autoruzraugs nodrošina būvprojekta autora tiesības īstenot būvprojekta autentisku realizāciju dabā, nepieļaujot būvniecības dalībnieku patvaļīgas atkāpes no akceptētās ieceres un būvprojekta, kā arī saistošo normatīvo aktu un standartu pārkāpumus būvdarbu gaitā. Būvdarbu gaitā autoruzraugs pārbauda būvobjekta arhitektonisko apjomu atbilstību būvprojekta arhitektūras risinājumiem, laikus pārbauda objekta būvē lietoto konstrukciju, tehnoloģisko un citu iekārtu, būvizstrādājumu un materiālu atbilstību būvprojektam, nepieļaujot neatbilstošu konstrukciju, tehnoloģisko un citu iekārtu, būvizstrādājumu un materiālu iestrādāšanu būvē, ja tie nav pilnvērtīgi aizstājēji būvprojektā paredzētajiem.

Gan būvuzraugam, gan autoruzraugam jāpievērš uzmanība būvmateriālu un būvizstrādājumu ekomarķējumiem, ja tādi ir norādīti akceptētajā būvprojektā. Ekomarķējums ir ērts vides kritēriju izpildes (atbilstības) pierādījums.

Būvniecības kontroli veic būvinspektoru reģistrā reģistrēts būvinspektors, saskaņā ar MK noteikumu Nr.500 XIII. sadaļu "Būvniecības kontrole".

Pēc objekta nodošanas ekspluatācijā būvdarbu veicējs uzņemas garantijas saistības par laiku, kurā atklājušos defektus būvdarbu veicējs novērš par saviem līdzekļiem.

Konkrētajā gadījumā būvdarbu kvalitāte saistās, galvenokārt, ar atjaunošanas un apdares darbiem, kurus veicot, objektam jābūt drošam. Kontroli nodrošina būvdarbu veikšanas dokumentācijas kārtošana, atsevišķu darba procesu tehnoloģiskā kontrole, pabeigtā darba veida vai būvdarbu cikla noslēguma kontrole. Lai nodrošinātu kvalitātes pārbaudi visos būvdarbu izpildes momentos, pabeigtos nozīmīgu konstrukciju elementus un segtos darbus pieņem ar segto darbu pieņemšanas aktiem.

6. VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS

Būvuzņēmējam ir jāpielieto tādas būvniecības metodes, kuras nepiesārņo zemi, ūdeni un gaisu blakus teritorijā un gar būvmateriālu transportēšanas ceļiem. Būvuzņēmējam jāveic piesardzības pasākumi, kas ierobežo trokšņa, smaku, vibrāciju u.c. kaitīgo faktoru ietekmi uz personālu, kas atrodas būvobjektā, kā arī blakus esošajiem iedzīvotājiem, gājējiem, braucējiem.

Ir jānodrošina likumdošanā noteiktā prasība par atļautā trokšņa līmeņa ievērošanu. Nedrīkst veikt darbus ar paaugstinātu trokšņa līmeni pēc 20:00. Nepieciešamības gadījumā, savlaicīgi rakstiski jāinformē blakus esošos iedzīvotājus par darbiem, kuru rezultātā tiks paaugstināts trokšņa līmenis.

Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar vietējas pašvaldības saistošos noteikumus noteikto atkritumu apsaimniekošanas plānu un "Atkritumu apsaimniekošanas likumu". Būvuzņēmējam jāizmanto piemērotas metodes, lai samazinātu un pārstrādātu būvniecības procesā radītos atkritumus. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 19.pantu, aizliegts sajaukt dažāda veida bīstamos atkritumus, kā arī sajaukt bīstamos atkritumus ar sadzīves atkritumiem vai ražošanas atkritumiem (būvniecības). Atkritumu apsaimniekošana veicama atbilstoši ieteikumiem par videi draudzīgu būvniecību tā, lai netiktu apdraudēta cilvēku dzīvība un veselība, kā arī personu manta, un tā nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī florai un faunai;
- radīt traucējošus trokšņus, smakas un/vai vibrācijas;
- nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās teritorijas;
- piesārņot un piegružot vidi.

Projektā paredzēti videi draudzīgu risinājumu, ekoloģiski tīru materiālu un sistēmu komponentu izmantošana. Nedrīkst lietot materiālus un iekārtas, kas var kaitēt celtnieku vai tiešo lietotāju veselībai vai radīt vides piesārņojumu. Tas attiecināms arī uz izolācijas materiāliem, kuri satur nesablīvētas un nestabilizētas šķiedras, kuru garums ir ne vairāk kā 200 mikroni.

Projektā nav paredzēti un izbūves laikā nevar tikt pielietoti materiāli, palīgmateriāli un sastāvdaļas, kas satur vai ir aizdomas, ka tajā varētu būt:

- azbests vai citas kancerogēnas vielas;
- šķīdinātāju saturošas (gaistošas organiskas substances) vielas;
- pilnīgi vai daļēji halogenētas vielas;
- auglim kaitīgas vai iedzimtību izmaiņošanas vielas;
- vielas, kas satur vai kas tiek ražotas, izmantojot fluor-, hlor-, ogļūdeņražus vai citas klimatam kaitējošas vielas;
- tropu kokmateriāli;

Vai citi LBN 007-10 "Nekaitīguma prasības būvēm" noteikti materiāli vai vielas.

Būvgružu savākšana un transportēšana veicama slēgtos konteineros. Birstošus būvgružus pārvadāt tikai segtās automašīnās. Būvdarbos pielietot materiālus, kuriem uzrādīti atbilstību apliecinājoši pavaddokumenti (EĪD atbilstības deklarācija, sertifikāti). Pēc būvdarbu pabeigšanas būvuzņēmējam jāsakārto un jāattīra būvlaukums no būvgružiem un pagaidu konstrukcijām.

Koku aizsardzība

Būvlaukuma teritorijā nav aizsargājamu kokaugu, taču, apmēram 1,5 m attālumā no būvlaukuma žoga atrodas kokaugs, kuru rekomendējams aizsargāt – koks jāiežogo ar vismaz 2 m augstiem un 25 mm bieziem dēļu vairogiem, lai būvniecības laikā tas netiktu traumēts.

Uzstādot vairogus jāievēro sekojoša darbu secība:

- vispirms ap kokiem spirālveidā novieto gofrēto meliorācijas cauruli (diametrs 60-80 mm) vai analogu. Tādā veidā nodrošinot sītienu amortizāciju;
- pēc tam cauruli pa perimetru nosedz ar atbilstoša izmēra dēļiem vai analogu materiālu.

Koku stumbrus aizliegts apbērt ar zemi.

Koku sakņu aizsardzība

Ja, veicot rakšanas darbus, konstatētas koku saknes, jāievēro sekojoši norādījumi:

- Rakšanas darbus koku sakņu zonā (minimālais attālums 75 cm no koka stumbra), kur sakņu diametrs pārsniedz 1 cm, atļauts veikt tikai ar lāpstu. Ja sakņu diametrs nepārsniedz 1 cm, rakšanas darbus var veikt ar mazu traktortehniku, ja tiek nodrošināta sakņu saudzēšana (saknes pirms tam tiek atgrieztas, netiek sarautas);
- atraktās saknes nozāgē perpendikulāri ar rokas zāģi, lai bojājuma laukums būtu pēc iespējas mazāks;
- ja būvdarbu dēļ koku saknes jāsaīsina tuvu stumbram, jāpārliedz, vai koks ir stabils un nedraud izgāzties apcirsto sakņu dēļ un iespējams jāparedz papildus sakņu nostiprināšanas pasākumi (sakņu komola noenkurošana);
- nedrīkst pieļaut atrakto sakņu iekalšanu. Sausā laikā saknes mitrina un piesedz (piem., ar džutas maisiem utml).
- ja rakšana jāveic tuvu īpaši saudzējama koka stumbram, ar gaisa lāpstu (airspade) atrok un noskaidro galveno sakņu virzienu un saknes, kuras nedrīkst pārcirst;
- komunikācijas, īpaši saudzējamu koku sakņu zonā, iegulda nepārcērtot koku saknes, kas resnākas par 1 cm, ar caurduršanas metodi;
- tranšejas koku sakņu zonā (75 cm no koka stumbra) rok ar lāpstu vai izmantojot gaisa lāpstu (airspade), nepārcērtot saknes;
- koku sakņu zonā aizliegts kraut un uzglabāt būvmateriālus, būvgružus, braukt ar tehniku;
- vietās, kur kustības organizēšana neļauj nebradāt un/vai nebraukāt pāri saglabājamo koku saknēm, ierīko koka vai metāla (atkarībā no slodzes) pagaidu laipas;
- lai kompensētu rakšanas darbu rezultātā radīto sakņu zudumu un nodrošinātu sakņu sistēmas atjaunošanos, kokiem nepieciešama papildus mēslošana ar kompostu, ko iepilda ap saknēm izraktajā tranšejā. (Atraktās saknes apber ar minerālvielām un bioloģiski aktīvām vielām bagātu augsni);
- nepieciešamības gadījumā, ņemot vērā augšanas apstākļus konkrētajā vietā, apdobe koka sakņu zonā noklājama ar mulču (15 cm biezā kārtā) tā, lai mulča tieši nesaskartos ar koka stumbru;

- vietās, kur nav iespējams izveidot koku sakņu zonā (75 cm no stumbra) apdobi, veido cieta materiālu iesegumu ar atstarpēm starp seguma elementiem. (Atstarpēm starp cieta segumu jāaizņem vismaz 5% no kopējā seguma laukuma.) Koku sakņu sistēmas vienlaidu iesegšana pieļaujama, veidojot gaisa un ūdens drenāžu;
- sausā laikā kokiem jānodrošina laistīšana (20 – 30 l uz koku).

Koku vainagu aizsardzība

- pirms būvdarbu uzsākšanas, lai netraumētu saglabājamo koku vainagus, nepieciešama zaru apzāģēšana vai zaru liekšana, atsiešana.
- ja būvdarbu (rakšanas darbu) dēļ paredzēta sakņu apjoma samazināšana, iepriekš veicama vainaga apjoma samazināšana, apzāģēšana;
- vainagu kopšana veicama ievērojot labas kopšanas prakses principus, darbus veikt profesionāla kokkopja – arborista uzraudzībā;
- pēc būvdarbu pabeigšanas jāveic koku vainagu galīgā sakopšana (izzāģējot aizlauztos, bojātos un kalstošos zarus). Nozāģēto zaru vai stumbra brūces apstrādā vienīgi ar speciāliem brūču preperātiem (piem., koku brūču aizsarglīdzeklis “Lerāns”).

7. UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMU REKOMENDĀCIJAS

Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitu atbild būvdarbu veicējs (būvētājs vai būvuzņēmējs). Visi darbi izpildāmi saskaņā ar LBN 201-15, MK noteikumiem Nr.238 “Ugunsdrošības noteikumi”, MK noteikumiem Nr.359 “Darba aizsardzības prasības darba vietās”.

- Būvobjektu jānodrošina ar ugunsdrošībai lietojamajām drošības zīmēm atbilstoši LVS 446, un “Ugunsdrošības noteikumi” Nr. 238 prasībām. Būvdarbu vietas jāapgādā ar ugunsdzēsības iekārtām, saskaņā ar spēkā esošajām normām – būvlaukumā jābūt uzstādītiem ugunsdzēsamajiem aparātiem (minimālo kopējo dzēstspēju precizēt DVP). Ugunsdzēsšanas aparātu atrašanās vietu apzīmē ar attiecīgām zīmēm. Pieklūšanai pie ugunsdzēsšanas inventāra vienmēr jābūt brīvai;
- Visiem strādājošiem ir jābūt iepazīstinātiem ar drošības tehniku un ugunsdrošības pasākumiem. Pirms darbu uzsākšanas, jāorganizē ugunsdrošības instruktāža darbiniekiem saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem, īpašu uzmanību pievēršot

noteikumiem darbā ar elektroierīcēm, apmācībām ugunsdzēsēšanas ierīču pielietošanā un kā izsaukt ugunsdzēsējus. Sākotnējo instruktāžu ar darbiniekiem veikt vienlaicīgi ar drošības tehnikas instruktāžu. Būvniecības laikā veikt būvlaukumā ugunsdrošības pasākumus atbilstoši normatīvajām prasībām un noteikumiem, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā;

- Ugunsdzēsības un glābšanas tehnika objektā nokļūst caur ieeju dārzā (vārti) no Merķeļa un Krišjāņa Barona ielas krustojuma. Ugunsdzēsības ūdensapgādi iegūst no esošiem hidrantiem tuvākajā apkārtnē. Visā būvniecības darbu izpildes laikā jābūt nodrošinātai ugunsdzēsības transporta piekļūšanai pie būvējamā objekta (no ielām).
- Aizliegts izmantot atklātu uguni tuvāk par 10 m no vietām, kur notiek vielu vai materiālu sajaukšana ar sprādzienbīstamām, viegli uzliesmojošām vai uzliesmojošām vielām. Darbi kas saistīti ar atklātu uguni, jāveic, pamatojoties uz rakstisku atļauju, ko izsniedz personas, kas ir atbildīgas par ugunsdrošību objektā, pēc visu aizsargpasākumu veikšanas (darbam paredzētā vieta apgādāta ar ugunsdzēsības inventāru, attīrīta no degošiem materiāliem, degošas konstrukcijas nožogotas ar metāla ekrāniem, novērsta dzirksteļu nokrišana uz degošām konstrukcijām uz zemāk izvietotiem laukumiem). Būvlaukuma teritorijā nav pieļaujama materiālu un būvgružu sadedzināšana, kā arī cita darbība, kas var izraisīt aizdegšanos;
- Nedrīkst glabāt materiālus, kas satur viegli uzliesmojošus un degošus šķidrumus, ceļamo ēku un būvju teritorijās. Šo materiālu glabāšanu veikt speciālās novietnēs no nedegošiem materiāliem vai tvertnēs, kas iedziļinātas zemē. Sagatavot un uzglabāt sprāgstošas un ugunsnedrošas mastikas, lakas, krāsas, līmes, kas satur organiskos šķīdinātājus, pernicu, eļļas atļautas atsevišķās celtnēs, kas apgādātas ar vēdināšanas iekārtām;
- Visiem darbiniekiem, objekta apmeklētājiem kā arī būvdarbu veicējiem ir jāievēro drošības tehnika būvējamā objektā.

8. DARBA AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" IV nodaļai, darba aizsardzības plānu projekta sagatavošanas posmā atļauts iestrādāt kā atsevišķu nodaļu būvprojekta DOP skaidrojošajā aprakstā. Darba aizsardzības plānu izstrādā, lai visus būvniecības

dalībniekus nodrošinātu ar nepieciešamo darba aizsardzības informāciju un tajā iekļauj specifisku informāciju, kas ir nepieciešama darba aizsardzības nodrošināšanai veicot būvdarbus. Būvdarbu izpildes posmā veicamie pasākumi jāiestrādā DVP (darbu veikšanas projektā), kuru izstrādā Būvuzņēmējs. Atbilstoši MK noteikumu Nr.92 "Darba aizsardzības prasības veicot būvdarbus" 21.6 punktam būvlaukumā veicamie darba aizsardzības pasākumi jāaskaņo un jāveido attiecīgās informācijas apmaiņa starp pasūtītāju, projekta vadītāju, galveno būvdarbu veicēju, atsevišķu būvdarbu veicējiem un pašnodarbinātajiem.

Veicot būvniecības darbus, stingri jāievēro darba drošības pasākumi saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" un Darba aizsardzības likumu. Jāievēro MK noteikumu Nr.660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība” un Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasības. Būtiski, lai darba vides uzraudzība notiktu regulāri visā darba procesa laikā. Objektā jāņem vērā darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu” un Nr.143 „Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā”. Objektā ar rīkojumu jābūt noformētam atbildīgam speciālistam par darba drošības noteikumu stingru ievērošanu, veicot būvdarbus.

Atbilstoši spēkā esošajam Rīgas pašreizējās izmantošanas teritorijas plānojumam, paredzētajai teritorijai blakus esošie zemesgabali esošajā situācijā tiek izmantoti kā publiskās apbūves teritorijas un/vai jaukta tipa dzīvojamās un pakalpojumu/darījumu iestāžu ēkas. Blakus esošās ēkas un/vai būves nerada apgrūtinājumus būvdarbu veikšanai.

Veicot būvdarbus jāņem vērā, ka būvlaukums organizēts publiskā zonā – Vērmanes dārzā – un, ka tas ir regulāri apmeklēts. Dienas laikā, kad paredzēts veikt būvdarbus, parkā ir apmeklētāji. Būvdarbi nedrīkst bloķēt gājēju kustību parkā vai apdraudēt to drošību.

Teritorijā ap strūklaku, kur paredzēts organizēt būvlaukumu, konstatēti ūdens, kanalizācijas un elektrības inženierkomunikācijas tīkli. Esošās inženierkomunikācijas nerada apgrūtinājumus būvdarbu veikšanai. Veicot būvdarbus jāievēro šo tīklu likumā noteiktās aizsargjoslas, kā arī fakts, ka uz tām, virszemes līmenī, nedrīkst novietot grūti pārvietojamus objektus (ofisa kontainers, būvgrozu kontainers utml.).

Pie būvdarbu zonas iespējams piekļūt ar ugunsdzēsības mašīnu, kā arī materiālu piegādes transportu. Piegādes grafiku detalizēti jāiekļauj DVP, ieteicams materiālu piegādi veikt diennakts stundās, kad transporta kustība uz ielas un gājēju kustība parkā ir vismazākā.

Projekta ietvaros paredzēti tikai lokāli rakšanas darbi (atbalsta sienas hidroizolācijas atjaunošana). Detalizēta informācija par grunts sastāvu nav zināma, jo, atbilstoši projektēšanas uzdevumam, teritorijā nav veikta ģeoloģiskā izpēte. Atbilstoši pieejamiem datiem, netika konstatēti pazemes šķēršļi vietās, kur paredzēts rakt grunti. Rakšanas darbi jāveic ar rokas instrumentiem, lai nesabojātu esošos inženiertīklus.

Pirms būvdarbu uzsākšanas, ar uzņēmuma vadītāja rakstisku rīkojumu, tiek norīkots atbildīgais būvdarbu vadītājs par darba aizsardzību, ugunsdrošību un bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību. Būvobjekta galvenais būvuzņēmējs izstrādā būvobjekta iekšējās kārtības darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumus piemērotus tieši šim būvobjektam, ievērojot, kā arī nepārkāpjot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus. Ar augstāk minētajiem noteikumiem galvenais būvuzņēmējs iepazīstina visus darbuzņēmējus un būvniecības procesā iesaistītās personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvobjekta apmeklēšanu. Katrai objekta būvniecībā iesaistītai personai tiek veikta darba aizsardzības ievadinstruktāža, darba aizsardzības instruktāža darba vietā un ugunsdrošības instruktāža, un darbinieks ar savu parakstu apliecina īpašā šim nolūkam paredzētā žurnālā to, ka ir iepazinies ar darba aizsardzības un ugunsdrošības prasībām būvobjektā.

Visas nepieciešamās instrukcijas atrodas būvobjekta ofisa telpā. Galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs pirms darbu uzsākšanas pārliecinās, vai ir apzinātas esošās komunikācijas - elektrolīnijas, sakaru, TV gaisa un zemes kabeļi, gāzes vadi/caurules, ūdens un kanalizācijas caurules. Būvobjektā tiek iekārtotas un ar informācijas zīmēm apzīmēta: pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas vieta, sakari neatliekamās palīdzības izsaukšanai ar norādītiem tālruņa numuriem attiecīgā dienesta izsaukšanai.

Būvobjektā, atbilstoši izstrādātajam darba organizēšanas plānam, tiek izvietotas/uzstādītas/ierīkotas ugunsdzēsības ierīces un evakuācijas ceļi, ievērojot Ministru kabineta noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” minimālās prasības.

Būvobjekta piegulošie ceļi (t.sk. piebraucamie), darba vietas, evakuācijas ejas un pieejas darba vietām regulāri tīra, uztur kārtībā. Materiāli tiek uzglabāti speciāli šim nolūkam iekārtotās vietās (materiālu noliktavas konteiners). Atkritumi tiek savākti, uzglabāti būvgružu konteinerā un regulāri izvesti. Visi nodarbinātie jānodrošina ar atbilstošiem individuālas aizsardzības līdzekļiem (IAL), kuri ir ar EC marķējumu un atbilstošām lietošanas instrukcijām (īpaša uzmanība tiek pievērsta galvas aizsardzībai (aizsargķiveres) un atbilstošiem darba apaviem (ar pēdu un purngalu aizsardzību). Būvdarbu vadītājs kontrolē IAL pielietošanu, atbilstoši darba aizsardzības instrukciju, būvobjekta iekšējās kārtības un

Ministru kabineta noteikumu Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālās aizsardzības līdzekļus" prasībām. Būvdarbu vadītājs veic nepieciešamos pasākumus, lai pasargātu darbiniekus no darba vides trokšņa radītā riska saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku" prasībām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam ir jābūt ar EC marķējumu un ar atbilstošām lietošanas instrukcijām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām", ir jāveic uzraudzība saskaņā ar Latvijas Republikā izdoto likumu "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību". Šo iekārtu apkalpojošais personāls ir speciāli apmācīti darbinieki (operatori, vadītāji, stropētāji), kuriem ir apliecināti dokumenti.

Būvobjektā metināšanas darbus drīkst veikt tikai ar sertificētām iekārtām, ievērojot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus/instrukcijas, apmācīti darbinieki, kuriem ir apliecināti dokumenti/apliecības/sertifikāti. Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Būvuzņēmējs darbus organizē tā, lai pēc iespējas prioritāte būtu kolektīviem aizsardzības līdzekļiem/pasākumiem nevis individuāliem. Iespēju robežās organizēt attiecīgā darba veikšanu no drošākas pozīcijas. Pēc iespējas novērst smagumu pārvietošanu ar cilvēku fizisko spēku, aizstājot to ar mehāniskām ierīcēm (trīši, vinčas, pacelāji, utt). Būvuzņēmējs noteikti organizē darbinieku apmācību/instruktāžu, droša smagumu celšanā/pārvietošanā, saskaņā ar MK noteikumu Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus" prasībām.

Būvobjektā izmantojamās bīstamās ķīmiskās vielas/produkti tiek uzglabāti atbilstoši instrukcijām, (jāņem vērā kādas vielas nedrīkst uzglabāt kopā) speciāli iekārtotās noliktavās (telpām jābūt vēdināmām) un, lietojot, jāņem vērā to lietošanas instrukcijas (datu lapas). Bīstamo ķīmisko vielu/produktu drošības datu lapas ir aizpildītas atbilstoši likumam "Ķīmisko vielu likums" un atrodas būvobjektā.

Būvobjektā ievērojamās prasības kāpnēm un darba platformām

Visiem celtniecības un montāžas darbos izmantojamiem pacelšanas līdzekļiem (kāpnes, sastatnes) un satveršanas ierīcēm (traversi, štropes) jābūt inventāriem un izgatavotiem pēc tipa projektiem.

Visas pacelšanas iekārtas un stiprinājumi ir:

- izgatavoti atbilstoši spēkā esošajiem normatīviem un standartiem, pareizi uzstādīti, pietiekami izturīgi un lietoti tikai tiem paredzētajam mērķim;
- uzturēti darba kārtībā, regulāri testēti un pārbaudīti;
- ar pacelšanas iekārtām un to aprīkojumu drīkst strādāt tikai kvalificēti nodarbinātie, kuri ir apmācīti attiecīgo iekārtu lietošanā;
- uz pacelšanas iekārtām un to aprīkojuma skaidri norāda maksimālo paceļamās kravas svaru;
- pacelšanas iekārtas un to aprīkojumu atļauts izmantot tikai tam paredzētajam mērķim. Visu konstrukciju un kravu celšanu veikt tikai būvlaukuma robežās;
- kāpnes uzstāda, tās nodrošina tādā veidā, lai novērstu cilvēku krišanas iespējas un pasargātu tos no krītošiem priekšmetiem;
- stiprinājumu risinājumus izstrādā būvdarbu veicējs darbu veikšanas projektā (DVP).

Darba aizsardzības pasākumu rekomendācijas

Visi darbi izpildāmi stingrā saskaņā ar instrukciju prasībām un citu darba drošības tehnikas, darba aizsardzības, ražošanas sanitārijas un ugunsdrošības nolikumu un instrukciju prasībām. Būvstrādnieku ievada un regulārās instruktāžas jāveic saskaņā ar MK noteikumiem Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos". Savlaicīgi jāveic strādājošo obligātā veselības pārbaude saskaņā ar MK noteikumu Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude".

Lai būvlaukumā nodrošinātu nodarbināto drošību un veselības aizsardzību, Būvuzņēmējs atbilstoši būvlaukuma un būvdarbu raksturam, darba apstākļiem un riska faktoriem veic pasākumus, kas nodrošina darba vietu atbilstību prasībām.

Veicot būvdarbus, Būvuzņēmējam jāņem vērā „Darba aizsardzības likumā” noteiktos darba aizsardzības vispārīgos principus. Nosakot pārvietošanās un kustības maršrūtus un iekārtu izvietošanas zonas, jāņem vērā nepieciešamību brīvi piekļūt katrai darba vietai, dažādu materiālu izmantošanas apstākļiem, krautnes vietām, u.tml.

Lai nodrošinātu darbinieku drošību un veselības aizsardzību, būvuzņēmējs atbild par:

- būvlaukuma norobežošanu un uzturēšanu, būvlaukumam jābūt sakoptam;

- darba vietām, lai tās būtu viegli pieejamas;
- dažādu materiālu uzglabāšanas zonu ierīkošanu un marķēšanu;
- izmantoto bīstamo materiālu un vielu savākšanu un aizvākšanu, atkritumu utilizāciju;
- celtniecības laikā aizliegts pārslogot būves konstrukcijas;
- pirmās palīdzības aptieciņas atrašanos brīvi pieejamā vietā;
- diennakts tumšajos periodos pieļaujama būvniecības un montāžas darbu veikšana darba vietu mākslīgajā apgaismojumā, kas atbilst sanitārtehnisko normu prasībām;
- visā celtniecības un montāžas darbu laikā jānodrošina pastāvīga ugunsdrošības stāvokļa kontrole.

Veicot būvdarbus objektā, jāievēro sekojošas prasības:

- objektā aizliegts sadedzināt būvgružus un citus atkritumus, kā arī tos aprakt teritorijā;
- jāveic pasākumi, kas pasargā būvi pret iespējamām bojājumiem;
- materiāli, kas satur kaitīgas vielas jāglabā slēgtos, hermētiskos traukos. Pirms lietošanas izlasīt marķējumu un produkta informāciju;
- putekļainas vielas jāglabā slēgtos apjomos un jācenšas novērst to putēšana izkraušanas, iekraušanas darbu laikā. Lai kontrolētu putekļu daudzumu jāizmanto ugunsdzēsības šļūtenes un jākontrolē vielas bēršanas virziens;
- objektā nedrīkst strādāt un atrasties bez aizsargķiveres;
- ja tiek konstatēti mašīnu, mehānismu vai elektroiekārtu bojājumi, tad nekavējoties jāziņo darbu vadītājam;
- ugunsgrēka gadījumā jāziņo darba vadītājam un objekta administrācijai. Ugunsgrēka likvidācijai vai lokalizācijai jāizmanto būvobjektā esošo ugunsdzēsības aprīkojumu. Nepieciešamības gadījumā jāizsauc ugunsdzēsēji;
- jāsaņem esošie inženierkomunikācijas tīkli.

Strādājot augstumā, jāievēro sekojošas darba drošības prasības:

Visi darbi, kuros strādājošais atrodas 1,5m un augstāk no drošas atbalsta plaknes, veicami saskaņā ar LR MK 2002. gada 13.12. noteikumu Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba

aprikojumu" un LR MK 2014.gada 18.03. noteikumu Nr. 143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" prasībām.

Darba devējs nodrošina, lai nodarbinātie, kas strādā augstumā (1,5 m un augstāk), darbu veic uz stabilas un drošas virsmas, neradot risku savai un citu drošībai un veselībai, kā arī ievērojot ergonomikas prasības un principus. Darbu augstumā atļauts veikt tikai ar piemērotu un normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām atbilstošu darba aprīkojumu, kā arī izmantojot kolektīvos aizsardzības līdzekļus, kas novērš kritiena risku. Ja šāda aprīkojuma lietošana nav iespējama darba rakstura dēļ, darba devējs nodarbinātajiem nodrošina drošu piekļūšanu darba vietai un apgādā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kuri projektēti kritiena ierobežošanai un apturēšanai. Darba devējs nodrošina darba aprīkojuma un aizsardzības līdzekļu lietošanu saskaņā ar ražotāja instrukciju un tehnisko dokumentāciju, kā arī darba aizsardzības instrukcijās noteiktajām prasībām. Strādājot augstumā, kāpnes par darba vietu izmanto vienīgi tad, ja risks nodarbināto drošībai un veselībai ir samazināts līdz minimumam un ja darba aprīkojumu lieto neilgu laiku vai darba laukumam ir specifiski apstākļi, kurus darba devējs nevar mainīt (pārveidot). Darba vietas un to pieejas, kas atrodas augstāk par 1,5 m, kā arī, ja to attālums no iespējamās krišanas vietas ir lielāks par 2 m, jānodrošina ar pagaidu iežogojumiem. Drošības josta jānostiprina vietās, ko norāda darbu vadītājs. Instrumenti jātur specialā kastē vai somiņā. Aizliegts izmantot elektriskos un pneimatiskos instrumentus augstumā, kas lielāks par 2,5m no atbalsta virsmas. Pirms uzsākt darbu augstumā, darba devējs novērtē attiecīgās darba vides riskus atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba vides iekšējās uzraudzību un nosaka pasākumus darba vides riska samazināšanai vai tā novēršanai. Darbus augstumā atļauts veikt vienīgi tad, ja laikapstākļi nerada risku nodarbināto drošībai un veselībai.

Ja rodas avārijas situācija, strādājošiem nekavējoties jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība ir novērsta.

Beidzot darbu, aizliegts atstāt darba vietā uzliesmojošus materiālus un viegli uzliesmojošu šķidrumu tukšo taru. Tukšo taru jānoliek tās glabāšanas vietās. Maiņas beigās un beidzot darbu, jāsavāc materiāla atgriezumus un atkritumus. Jānodod instrumentus, materiālus un inventāru noliktavā vai nolikt tiem paredzētā vietā. Paziņot darbu vadītājam par bojājumiem vai traucējumiem, kas radušies darbu laikā.

Būvprojektā ietvertie riska faktori, no kuriem nav iespējams izvairīties, kā arī attiecīgie darba aizsardzības pasākumi:

- darbs augstumā – nokrišanas risks no 1,5 m un lielāka augstuma – jābūt pielietotam piemērotam drošības aprīkojumam – lietojot margas, utt., augšējai margai jābūt 1,0 m augstai, vidējai – 0,5 m, apakšējai – 0,15 m. Būvdarbu veikšanas zonas jānorobežo ar būvžogu, lai nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu bīstamajā zonā;
- kaitīgu materiālu radīti riska faktori – apstrādājot būvkonstrukcijas ar ķīmiskiem materiāliem jāievēro ķīmisko vielu drošības datu lapās noteiktās prasības. Būvlaukums aprīkojams ar pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo aptieciņu;
- elektrotraumas gūšanas risks – izmantot tikai tehniskā kārtībā esošu elektroaprīkojumu ar dubulto izolāciju vai elektroaprīkojumu, kas tiek darbināts ar spriegumu 12V. Būvlaukuma elektroapgādei jābūt aprīkotai ar strāvas noplūdes automātiem $\Delta I=30\text{mA}$.

Iespējamie riska faktori, kuri var rasties būvniecības procesā veselībai kaitīgu materiālu dēļ:

- Neievērojot ražotāju un izpildītājfirmu norādījumus par materiālu uzglabāšanu, izlietošanu, iepakojumu un taras uzglabāšanu var rasties videi kaitīga un ugunsbīstama vide.
- Neizmantojot individuālos aizsardzības līdzekļus var rasties draudi darba veicēja un pārējo būvobjektā esošo nodarbināto veselībai.

Sastādīja:

Lūcija Marija Turka

Būvprojekta vadītāja

Ilze Mekša

Sert. arh. 1 – 00529

24.09.2021.